Ezechiel Vidi ⁊ ecce aque egredi
ebant̄ ſub limine domus dei: vbi
erat claritas immenſa. et aque de
ſcendebant in templum. et facies
domus verſa fuit in oriente̅. et aq̄
ſplendebāt vt criſtallus. Cui⁹ impe
tus fluminis letificat ciuitate; dei
Ita moraliter p hanc aquā egre
dientem de domo dei. vbi tanta fu
it lux claritatis. nota gaudium e
lectoru; . Nā fluminis eius impet⁹
letificat ciuitatem dei .i. vita; eter
nā vbi omnes gaudent Vnde ait
sapi. lib. iiij. Dedi iuſtis ⁊ electis
claritatem eternā vt luceant corā
deo in lumine viuentiū.

Feria tercia
Sermo. xxxix.

EGo ſum oſtiū. p me ſi q̄s
introierit ſaluabit̄ Joh.
iiij. Vnde notandū q̄ de⁹
pater ab inicio duos ordines tan
q̄ in duobus clauſtris ordinauit
vnū padiſum terreſtrē. aliū in ce
lo. Sed de clauſtro innocēcie apo
ſtatauit hō qn̄ expulſus ꝑpter pec
catū fuit de padiſo De clauſtro ſu
periori apoſtatauit angel⁹ lucifer
cū ſuis. Sed deus pater miſit ꝑpri
um filiū vt reuocaret hoīe; tanq̄
ouē errantem ſine paſtore. Vnde
dauid. Erraui ſicut ouis que periit
Sed quare nō reuocauit apoſta
tam qui cecidit de ſupremo ordie
.ſ. luciferum cum ſuis. Racō eſt q̄
hō erāt fragilis nature. q̄ de terra
formatus Ideo mag̃ ei cōpatieba
tur Ergo hō petiuit humiliter deū
patrē ꝑ reuocatione ⁊ liberatiōe
vt patz de ſcīs patriarchis ⁊ ꝓphe
tis. Sz de humilitate demonis nul
libi legit̄. q̄ induratꝰ ē in ſua ſup
bia q̄ noluit ſe hūiliare ēga ſuū
creatorē. Sicut legit̄ de ſcō macha
rio epō. qui orauit pro demonib⁹
vt eos deus reciperet ad grām ⁊ cō
patiebat̄ eoꝝ miſerie Rn̄dit ei de
us. Si vellent ſe humiliare ⁊ veni
am petere: recipem eos ad grām
Tūc poſtea apparuit ei dyabol⁹
interrogans eum quid rn̄deret ei
dn̄s. Dixit. Si velles te humiliare
⁊ veniam petere. Rn̄dit dyabolus
Hoc nullo mō faciā. ſʒ de⁹ debet ſe
corā nobis humiliare. q̄ iniuriā
nobis fecit Et g̃ xp̄s ſolū miſſus
ē ad illos reuocādos q̄ ſe humili
ant ⁊ pn̄iam agunt. ⁊ iſti ptinēt
ad ꝯgregationē diuine hereditatis
ad quā ſumus vocati. ⁊ hoc pz in
euangelio hodierno. Euangeliū.
Dixit ihs. d. ſ. Amen amen dico
vobis .i. vere. Qui nō intrat p oſti
um humilitatis in ouile ꝯgrega
cōis fidelitatis: ſed aliunde vi; per
via; ſupbie ⁊ incredulitatis aſcē
dit: ille fur ē et latro. Qui autē in
trat p oſtium vere fidei: huic oſti
arius aperit qui ē xpiſtus. Et o
ues .i. fideles quos reuocauit: au
dient vocem eius .ſ. ſue predicacō
nis. Et propās oues quas primi
tus vocauit: videlicet duodecim
apoſtolos vocat nominatim. ⁊ ip
ſas educit. Et cum proprias oues

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̄ apoſtolos miſerit vadit añ eos
per ſpiritum ſanctū eos cōfortan
do. ⁊ vocē eius audiunt ⁊ ſequūt̄
Alienum non ſequunt̄ .i. dyaboli
inſidias. ſed fugiunt ab eo: quia
non nouerūt vocē alienorū. Hoc
puerbium dixit eis ihūs de reuo
catione humilitatis. Illi nō intel
lexerūt eum quid loquebat̄ eis.
Iteruȝ dixit eis. Amen amen dico
vobis .i. vere: ego ſum oſtiuȝ. Om
nes q̄ ante me fuerunt fures ſunt
⁊ latrones. ſicut ſunt dyabolus ⁊
mundus. Sed non audierūt eos
oues .i. ſancti pphete ⁊ electi dei. P
me ſi quis introierit ſaluabitur.
⁊ paſcua inueniet. ſiue egredien
do ſiue ingrediendo Ingrediendo
ad fidē. egrediendo de hoc mundo
ad patrem. Fur .i. dyabolus non
venit niſi vt mactet ⁊ furet̄ oues.
et perdat ↄdemnando Ego veni vt
vitam habeant. et abundantius
habeāt poſt hanc vitaȝ in eterni
tate. Ad thema. Ego ſum oſtium
p me ſi quis introierit ſaluabit̄.
Ioh. iiij. Sunt enī quatuor ptes
mundi que habent ſuas portas.
Oriens habet tres. occidens hēt
tres. meridionalis tres. ſeptētri
onalis tres Per has tres portas
oportet nos intrare in gaudiū ce
leſtis gaudij Huiꝰ figurā legimꝰ
apoc̄. xxij. Venit ad me vnus de
ſeptem angelis ⁊ dixit michi Ve
ni oſtēdam tibi ciuitateȝ nouam
iheruſalem ſupnam. ⁊ claritatem
eius ſplendentem ⁊ lapides preci
oſi erant in circuitu eius. ⁊ habe
bat muȝ altum ⁊ portas duodecī
tres ab oriente. tres ab occidente
tres ab auſtro. et tres ab aquilo
ne Ita ſpiritualiter per hanc ci
uitatē iheruſaleȝ nouam nota ce
leſtem patriam. cuius lumen cla
ritatis eſt ita magnū quod ſplen
det a facie dei. q̄ nō indiget ſole
neqȝ luna. Murus eius altus. q̄
neqȝ clamor, neqȝ mors. neqȝ diſ
cordia poſſunt itrare. Habet hec
ciuitas duodecim portas p quas
oportet vnūquemqȝ intrare. Pri
ma ps illius ciuitatis eſt oriens
Et habet tres portas ab oriente q̄
vocatur natiuitas hominis Nam
per primaȝ portam tranſit homo
cum naſcitur in mundum nudus
paup ⁊ in miſeria et dolore Unde
ait iob. Nudus egreſſus ſum ab
vtero matris mee ⁊ nudus reuer
tar illuc. Item idem iob. Inter
omnes creaturas pauperior naſ
citur homo. Mendicat etenim la
nam de oue. linum de terra. coriū
de equo vel boue. piſces de aqua.
et ſic de alijs. et ſic in pauptate.
nuditate ⁊ miſeria intrat per por
tam primam. Secunda ab oriē
te natiuitatis eſt porta baptiſma
tis. que eſt ianua ⁊ porta ſalutis
Primo enim quando homo per il
lam tranſit: ibi abſoluitur ab ō
nibus peccatis originalibus. et
ibidem renunciat ⁊ abnegat dy
abolo et pompis eius et facit ho
magium ipſi deo ⁊ angelis eius.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Vñ aug⁹. Baptiſmus ē p̄ma por
ta gr̄e ꝛ miſericordie: ꝛ omniū ſa
cr̄orum primus introitus Tercia
porta ab oriente eſt ↄfirmacōnis
Vnde cōfirmatio a ſanctis patri
bus inſtituta ē. q꜡ qñ homo inci
pit florere in virtutib⁹: a trib⁹ ſta
tim impugnat̄ videlicet. dyabolo
mūdo. ꝛ ꝓpria carne. Sed dꝫ cōfir
mari in omni bono: ſicut ep̄us ſu
pra ſanctū oleū ꝛ criſma multas
legit benedictiōes: vt illa ↄfirma
tio fiat hoī defenſio cōtᷓ demonē.
mundū. ꝛ carnē. Et hec ↄfirmatio
venit ex antiqua lege. Nam legi
mus libro primo. Re. quando filij
iſrahel intrauer̄t terrā ꝓmiſſiōis
p mare rubꝝ ꝛ p iordanē ad poſ
ſidendā eam fuerūt multipliciter
impugnati ab inimicis Sed vene
rūt ſeniores ad ꝓpham dn̄i ſamu
elem ꝛ petierūt vt vngeret eis re
gem. q̄ orauit dn̄m vt mitteret ſi
bi vnū quē vngeret eis Et miſit ſi
bi dn̄s ſaul iuuenem fortem ꝛ ele
gātis forme ꝛ ſtature. Quē ꝓpha
duxit p portas tabernaculi ꝛ i cor
nu altaris vngebat ipſū criſma
te in regē dicēs. Pugna fortiē bel
la que tibi euenīēt. Ita ſpūaliter
quādo homo venit p̄mo p duas
portas. nt̄itatis. ꝛ iordanis bap
tiſmatis. ꝛ in mūdo incipit florere.
tunc multis impugnationib⁹ tri
bulat̄. nunc a mundo. nūc a dya
bolo. nunc a ꝓpria carne. Debet ḡ
duci ad ep̄um vt vngat ipſum in
regem virtutum vt viriliter pug
net contra vitia Et cum dyabolus
videt q꜡ criſmate ē vnctus tanq̄m
rex: fugit. Ideo a ſanctis patrib⁹
ꝛ ꝓphetis noue legis eſt hec cōfir
matio inuenta. Et ſic pertranſiuit
homo p tres portas primas ver
ſus orientem .i. natiuitatem ¶ Se
cunda pars ciuitatis iheruſalem
habuit tres portas ꝛ hec fuit aq̄
lo .i. norden. Per iſtā portam trā
ſitur ad infernum. q꜡ ait. Ab aq̄
lone pandet̄ omne malum Quan
do eñ homo peccat mortalit̄: tunc
vadit ad portas eterne damnati
onis. Debet igitur peccator reuer
ti de portis peccatoꝝ: ꝛ ire per tres
portas que vadunt ad ciuitatem
iheruſalem. Prima eſt ↄtritio cor
dis. Nam ſm̄ doctores. contritio ē
dolor voluntarie aſſumptus pro
peccatis cū ꝓpoſito ↄfitendi ꝛ ſatiſ
faciendi. Nam quando homo hꝫ
veram cōtritionē cordis: tunc va
dit p primā portam. Vnde aīa
deuota dicit in canticis. Herbe bo
ne dederunt odorem in portis .i. bo
ne cogitationes de peccatis. Secū
da porta ab aquilone eſt ↄfeſſio
oris. Vnde ſcd̄m Ray. Confeſſio
eſt legittima coram ſacerdote pec
cati declaratio. Auguſ. in libro de
penitentia. Confeſſio eſt ſalus aī
maꝝ. diſſipatrix vitioꝝ. reſtau
ratrix virtutum. oppugnatrix de
monum. Quid plura? Obſtruxit
os inferni: ꝛ portas aperuit para
diſi. Vnde quando homo pure cō
fitetur oīa peccata que vnq̄ꝫ fecit

ꝛ abſoluit a ↄfeſſore. tunc vadit
ꝑ ſecundā portam ad ciuitatē ihe
ruſalem. Unde ait in pſ̄. Introite
portas eius in ↄfeſſione. Tercia
porta ab aq̄lone .i. a peccatis ē por
ta ſatiſfactiōis. Satiſfacere quid
ſit dicit anſelm⁹ in li. tercio. Cur
deus homo. Satiſfacere ē deo hono
rem debitum reddere. Et ſcḋm ray.
ſatiſfactio ↄſiſtit in in tribꝫ .ſ. oroē.
ieiunio. ꝛ elemoſina. Per orōnem
homo ſatiſfacere pōt cōtra ſupbi
am. ꝑ ieiunium contra carnis con
cupiſcentiā. per elemoſinā ↄtra a
uariciā. Quia ſcḋm petrum ꝑ ieiu
niū homo ordinat̄ in ſeipſo. ꝑ ele
moſinam ad proximum. ꝑ orōnem
in deū. Nam qn̄ homo penitentiā
ſibi iniunctā impleuit. tunc ibit ꝑ
terciam portam de peccatis. Unde
yſaye. Aperite portas ꝛ ingredie
tur gens iuſta. ¶ Tercia porta ci
uitatis eſt ab occidente ꝛ habuit
ſimiliter tres portas. ꝛ hec ſignifi
cat mortem hoīs. Nam ibi ſol oc
cidit .i. vita noſtra ſubtus terraꝫ.
Et hec pars habet tres portas per
quas homo vadit in mortem. Pri
ma porta eſt amariſſime mortis.
Nam aīa hominis egredit̄ de ore
ꝑ amariſſimā ſeꝑationem. ſicut
videm⁹ qȝ in ſeꝑatione aīe omnia
membra patiunt̄. oculi vertunt̄.
tunc aīa vadit ad primā portam
occidentalem. De iſta porta dr̄ in
pſalmo. Appropinquauerūt vſqꝫ ad
portas mortis. Secūda porta eſt
qn̄ anima iudicat̄ i ictu oculi qn̄

angeli veniunt ꝛ adducunt bona
opa eius. ꝛ demones opera mala
. ꝛ qn̄ iudicat̄ ad ſaluandum per
eternā vitam. Tunc bene pōt veri
ficari illud in puerbijs vltimo ca
pitulo. Laudēt eum in portis ope
ra eius. qȝ opera eorū ſequunt̄ il
los. Tercia porta eſt purgatorij
ꝑ quam omnes homines oportet
ꝑtranſire: ſed tamen aliqui non
manent diu ibi: ſed aliqui valde
diu ibi manēt. Qui clamāt iſtud
iob. Miſeremini mei: miſeremini
mei ſaltem vos amici mei: ſuccur
rite mihi vt cito poſſim tranſiē ꝑ
hanc portā purgatorij. De iſtis
ait iob. Nunquid aperte tibi ſunt
porte mortis: ꝛ oſtia tenebroſa vi
diſti in purgatorio. Tunc ꝑ pe
nas quas ibi patitur frāgit por
tas ferreas. de quo in pſ̄. Portas
ereas ↄtriuit: ꝛ vectes ferreos cō
fregit. ¶ Quarta ps ciuitatis ihe
ruſalem fuit ab auſtro .i. ſup den
ꝛ habuit portas tres. Hee porte
ſunt introit⁹ ad eternū gaudium.
Primus ē introitus ad felicitateꝫ
omniū electorum. Nam qn̄ intrat
cōſortium eorum: tunc ibit ꝑ pri
mam portā. Unde legimus figu
rā in libro iudith. qȝ dn̄a iudith
exiuit de nocte ciuitatē bethuliaꝫ
cū ſua ancilla ꝛ iuit vias tenebro
ſas ꝛ deuicit holofernem. Et tunc
de mane venit ad portas ciuitatis
ꝛ ait. Aperite nobis portas quia
nobiſcum ē deus. Ita ſpūaliter
aīa egrediens de corpe per vias

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tenebroſas purgatorij vincit ho
lofernem ⁊ dyabolum qui animã
multum vexat in purgatorio: do
nec ipſa ſatiſfaciat ibi ꝓ õmibus
peccatis ſuis: tunc aĩa purgata: ⁊
victo holoferne ⁊ dyabolo põt bñ
dicere ad angelos Aperite nobis
portas regni celeſtis. qꝛ nobiſcuꝫ
deus. Vicimus enĩ holofernem ⁊
omnes penas mundi ⁊ purgato
rij. ⁊ ſic ibit ꝑ primã portam. Se
cunda porta ẽ virgo glĩoſa: quã
videt velut reginã celorũ ⁊ dñam
angeloꝝ que ẽ porta miſericordie
ꝑ quam pctõres pñt intrare. Vñ
de ea canit eccĩa. Tu regis alti ia
nua ⁊ porta lucis fulgida. tu vgo
maria. Tercia porta ẽ altiſſima
deitatis apparentia: ⁊ claritatis re
fulgentia q̃ aperiẽ qñ homo clari
ficatus deum videbit facie ad faci
em. De iſta porta dicitẽ in pš. Hec
porta dñi iuſti intrabunt ꝑ eam.
Per hanc igiẽ portam ſi quis in
troierit ſaluabiẽ ⁊ paſcua inueni
et ⁊ dilectionẽ in diuina facie. Er
go ad thema. Ego ſũ oſtiũ: ꝑ me
ſi quis introierit ſaluabiẽ. Quod
nobis ɔcedat pr̃. filius ⁊c.

¶ De ſancta trinitate.

¶ Sermo. xl.

O Altitudo diuitiaꝝ ſapien
tie ⁊ ſcientie dei q̃ꝫ incom
ꝓhenſibilia ſunt iudicia
eius: ⁊ inueſtigabiles vie eiꝰ. Ad
romã. Quia ariſtotiles ait Omñes
hoĩes naturaliter ſcire deſiderant
multaꝝ rerum differentias. tamẽ
alique res ſunt que nullus homi
num plene inueſtigare valeat: vi
delicet trium pſonarum vnitas ⁊
tamen trinitas Nam multi volue
runt ſcire ad plenum ⁊ aſcẽderũt
altos mõtes ⁊ deſcenderũt valles
Et quanto ꝓfundius inueſtiga
bant. ⁊ q̃nto altius cogitabant:
tanto minꝰ ſcire ad pfectam noti
ciam poterant. Ideo ait dauid in
pš. Defecerunt ſcrutantes ſcruti
nio. Accedet homo ad cor altũ viꝫ
cogitando: ⁊ exaltabiẽ deus in cõ
templando. Debemus tñ laudare
tria opera trium pſonaꝝ que vi
demꝰ manifeſte Primo opus pa
tris qui creauit celum ⁊ terram.
Vnde ait auguſ. Si talem creato
rem viderem qui talem terram ⁊
tale celum poſſet creare vellem di
cere q eſſet pater Secũdo opus fi
lij ſui redemptoris q̃ nos redemit
ſuo precioſo ſãguine vt teſtimo
nium nobis phibent q̃ viderũt ⁊
audierũt. Tercio opus ſpiritus
ſancti ſue illuĩationis qui illuĩat
corda ſanctorum ꝓphetarum ⁊ a
poſtolorũ: vt patet manifeſte in
ſignis ⁊ miraculis. Sed quõ hij
tres vnum ſunt ⁊ tamen tres ſunt.
hoc nullus pfecte ſcire poteſt. q̃a
nimis profunde facte ſunt cogita
tiones eius. Vir inſipiens nõ in
telliget hec. nec ſapiens hꝰ mun
di. Sed poſt hãc vitam videbimꝰ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf